

Aanvrager:	Stichting Hackers & Designers
Titel:	Infrastructures for troubling times
Toegekend bedrag:	€ 59.268

POSITIEF

Inleiding en samenvatting

Hackers & Designers (H&D) is een non-profit instelling op het snijvlak van technologie, design, kunst en cross-disciplinaire uitwisseling. Door het creëren van gedeelde leermomenten nodigt H&D makers en gebruikers uit om te discussiëren over onderwerpen rondom onze afhankelijkheid van technologie. H&D stimuleert zelfinitiatie van maakpraktijken om sociaal-technologische geletterdheid en kritisch burgerschap door middel van het bouwen van daadwerkelijke 'tools'.

Tijdens de wereldwijde covid pandemie heeft men in 2020 massaal toevlucht genomen tot conventionele onlinediensten en platforms (Zoom, Google Drive, Instagram) om werk en het sociale leven in sterk gemediatiseerde vormen voort te zetten. Aan de andere kant van het spectrum kan open source, self-hosted en Libre software zorgen voor betere privacy en transparantie. Bovendien biedt het open karakter van deze tools meer ruimte voor artistieke en technische verkenning. Dergelijke hulpmiddelen komen echter met een steile leercurve, en de noodzaak voor regelmatig onderhoud, betrokkenheid en collectieve verantwoordelijkheid. Het H&D-activiteitenprogramma van 2021 is gewijd aan technische en artistieke verkenningen van open-source infrastructures die zich richten op collectieve organisatie, bijvoorbeeld het schrijven van documenten, content management, het bouwen en onderhouden van server infrastructures, messaging, spreadsheets, en streaming. H&D zoekt verbinding met communities in binnen-en buitenland om inzichten uit te wisselen over toolsets, en de context-specifieke sociale codes en praktijken te verkennen die komen kijken bij collectief organiseren. Hoe kun je bijvoorbeeld veilig samenwerken met activistische groepen (zoals journalisten, sekswerkers of collectieven die met ongedocumenteerden werken)? Hoe zorg je voor toegankelijkheid en transparantie bij het gebruik van tools die voor sommigen misschien onbekend zijn? Gezamenlijk vooronderzoek zal leiden tot workshopformats voor de jaarlijkse Summer Academy, die volgens een gedistribueerd format op verschillende locaties wordt gehouden. Daarnaast wordt een workshopreeks met partners in Berlijn georganiseerd in het voorjaar, vindt er een thematisch publieksprogramma plaats in het najaar van 2021, en wordt er een publicatie met ontwikkelde tools en documentatie gepresenteerd.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie uit haar waardering voor de activistische houding van Hackers & Designers en haar streven om sociaal-technologische geletterdheid en kritisch burgerschap te stimuleren. Het platform ontwikkelt zich en weet zich steeds beter lokaal, nationaal en internationaal te positioneren. De commissie reageert echter verdeeld op het jaarprogramma 'Infrastructures for troubling times'. Het programma voor 2021 is gewijd aan het verkennen van open-source tools en infrastructures die zich richten op collectieve organisatie. De commissie vindt de keuze voor open source concreet maar weinig verdiepend en ze constateert dat het platform in de aanvraag, voornamelijk vanuit de techniek redeneert en minder vanuit het perspectief van de gebruiker. Hoewel de aanleiding helder is, maakt H&D in de ogen van de commissie onvoldoende duidelijk waarom ze voor bovengenoemd thema kiest terwijl er al vele open office systemen bestaan. Ook is de artistieke invulling van het programma nog beperkt ingevuld.

Tegelijkertijd weet het platform wel, vanuit een niche, interessante en agenderende vragen aan het thema te koppelen en zo de relevantie van het programma aan te tonen, aldus de commissie. Ze laat zich positief uit over de diverse werkvormen zoals praktische workshops, de summer academy, lezingen, publicaties, performances en diverse publieke evenementen. Dit zijn succesvolle beproefde formats voor H&D waarmee ze een divers publiek bereikt. In algemene zin noemt de commissie de aandacht van H&D voor inclusie en diversiteit noemenswaardig. Het platform is continue actief op zoek naar referenties, partners en medewerkers die een perspectief kunnen bieden om de diversiteit van het collectief en van het netwerk te versterken. Daarnaast besteedt H&D serieuze aandacht aan zowel digitale, fysieke en financiële toegankelijkheid en ontwikkelt ze haar taalgebruik en de toonzetting van de communicatie. Alles overziend, spreekt de commissie van een interessant activiteitenprogramma en uit ze haar vertrouwen in de expertise van de aanvrager, betrokken makers en partners. Kijkend naar de criteria van de regeling dan beoordeelt de commissie de artistieke en maatschappelijke waarde van het activiteitenprogramma als voldoende. De relevantie van de gekozen thematiek voor het vakgebied vindt de commissie een minder sterk punt. De mate van divers publieksbereik en de consistentie in doel en opzet van de aanvraag is in de ogen van de commissie goed.

Advies van de commissie aan het bestuur

De commissie adviseert het bestuur deze aanvraag te honoreren. Ze meent, na bestudering van de aanvraag en op basis van bovenstaande overwegingen, dat het activiteitenprogramma voor 2021 voldoende aansluit op de doelstellingen van de Regeling 1- en 2-jarig activiteitenprogramma.